№ 151

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA

Środa dnia 9 Czerwca 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranna przy któréj wychodzi, kosztuje na miesiąc zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor Główny przy ul. Trębackiéj Nr. 639.

JUTRO Z POWODU ŚWIĘTA UROCZYSTEGO GAZETA NIE WYJDZIE.

Rzeczywisty Radca Stanu von Szultz, mianowany Vice-Dyrektorem Wydziału Administracyi Ogólnéj w Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, następnie zaś decyzyą Rady Administracyjnéj z dnia 16/28 Marca 1839 roku, wezwany do sprawowania obowiązków Dyrektora Wydziału Przemysłu i Kunsztów w tejże Kommissyi, otrzymał uwolnienie zupełne od służby w Królestwie Polskiém, stosownie do zaniesionéj przez niego prośby;—Radca Kollegialny Petrów, pełniący obowiązki Vice-Dyrektora Wydziału Administracyi Ogólnéj w Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowany ostatecznie został Vice-Dyrektorem tegoż Wydziału.

Londyn 29 maja. — Królowa i Książę Albert wczoraj wieczorem wrócili z Woolwich. Ministrowie Lord Melbourne i Lord J. Russell prawie codziennie mają u Królowéj posłuchania, po których zwykle następuje rada gabinetowa.

Petycya przez 1,300 000 chartystów podpisana na korzyść zostających w więzieniu lub wygnanych z kraju ich towarzyszy, była tak ciężka, że gdy ją pan Duncombe niedawno izbie niższéj przedstawiał, 8 robotników musiało ją nieść na mocnéj podstawie.

Hrabia Survilliers (Józef Bonaparte) odjechał ztąd z synem swoim i siostrzeńcem do Genui.

Nowa pożyczka francuzka, o któréj teraz mówią tu głośno, według dziennika Globe, nie korzystnie na giełdę tutejszą działać będzie, i jak się zdaje, wprawi ją w niejaki kłopot, skoro kapitaliści angielscy mocny w niéj będą mieć udział, co jednak nie łatwo nastąpi.

Z dnia 1 Czerwca. — Wczoraj hrabia Grey miał w pałacu Buckingham posłuchanie u Królowéj, na którém złożył insygnia orderu łaziennego, noszone przez zmarłego Lorda Durham. Po drugiem posłuchaniu, daném Lordowi Melbourne, królewska para udała się do Windsor, zkąd znowu ma dziś wieczór powrócić.

Indyjska poczta przez Marsylią nadeszła, przywozi nam ważne z Chin wiadomości po dzień 1 maja: Kroki nieprzyjacielskie znowu się rozpoczęły, a d. 25 lutego twierdza Bocca-Tigris przez wojska angielskie szturmem zdobytą została. Ztamtąd ruszono do Kantonu i zajęto okoliczne faktorye. Mimo to Cesarz chiński miał oświadczyć, że nie ustąpi — Kommissarz Kiszyn znowu popadł w niełaskę i w kajdanach z Kantonu do Pekinu odprowadzony został. — D. 21 kwietnia Sir Jerzy Bremer, tymczasowy dowódca wyprawy angielskiéj, przybył z Chin do Kalkuty, dla porozumienia się z jeneralnym gubernatorem o dalszym sposobie postępowania i w skutku tego natychmiast wysłano posiłki z Kalkuty do Chin.

Z Nowego Yorku odebraliśmy wiadomości po dzień 7 maja, które donoszą, że Mac Leod z Lockport do Nowego Yorku przeniesiony został i przybył tam d. 3 maja; w więzieniu dotąd

pozostanie, dopóki proces jego przez sąd najwyższy rozpoczętym nie zostanie.

Okręt liniowy *Cornvallis* o 72 działach, stoi w Plymouth z całą swoją osadą i jako noszący flagę Kontr-admirała Parker, do Indyj Wschodnich odpłynie, admirał zaś sam uda się przez Egipt do Bombaj. — Słychać teraz z pewnością, że Vice-admirał Adam otrzyma zwierzchnie dowództwo na morzu Śródziemném, i że statek *Królowa* o 110 działach wkrótce gotów będzie tam go zawieść.

Według Kuryera, panuje w City taka cisza handlowa, jakiéj od lat wielu nie pamiętają. Ani wyroby, ani produkta, ani też papiéry do żadnego nie przydają się interesu.

Ostatnie wiadomości z Lizbony d. 21 z. m. nic ważnego nie przynoszą, a kursa portugalskich papiérów są niezmienne. — Królowa i jéj małżonek dnia 19 odwiedzili barona Tojal w jego wiejskiéj majętności pod Lizboną, w któréj założył on wielką fabrykę papiéru. — Lord Howard de Valden, poseł angielski, dnia 21 na cześć urodzin Królowéj swojéj, wyprawił wielki objad dla ministrów portugalskich.

W Portan Prince dnia 13 kwietnia miało miejsce wielkie trzęsienie ziemi, o skutku którego nic jeszcze nie wiemy.

Pan Moreno poseł z Buenos Ayres, odjechał onegdaj za urlopem do Paryża, lecz wkrótce wróci na swoją posadę.

Paryż 31 Maja. — Czytamy w Monitorze paryskim: »Jeden dziennik donosi dziś rano, że rząd francuski otrzymał londyński protokół o sprawie wschodniéj. Podług wieści, z dobrego pochodzących źródła, zapewnić możemy, że wiadomość ta jest niedokładną.« Dzien: Prassa zbija także tę pogłoskę. Dziennik ten owszem utrzymuje, że podpisanie protokółu londyńskiego, znowu wstrzymaném zostało. Listy prywatne z Londynu zapewniają, że powstały między pełnomocnikami nowe trudności, względem środków, których ma Anglija przedsięwziąć, dla przywrócenia spokojności w Syryi, a tak podpisanie protokółu londyńskiego na czas nieograniczony odłożonémi zostały. Ten wypadek, jak się dowiadujemy, miał pociągnąć za sobą wstrzymanie nominacyi dla hr. St. Aulaire na posła do Londynu. Z resztą p. St. Aulaire ma codzienne narady z ministrem spraw zagranicznych. Słychać że nie tak rychło obrany zostanie następca jego w Wiedniu.

Darmes jak wczoraj donieśliśmy, jako ojcobojca na karę śmierci skazanym został, będzie on prowadzony w koszuli, boso i z czarną zasłoną na plac stracenia. Tam stać będzie na rusztowaniu, dopóki woźny nieodczyta ludowi wyroku, poczém zaraz zostanie stracony. Duclos chociaż uniewinniony jednak zostaje w więzieniu ponieważ okazało się, iż należy do tutejszych towarzystw i znaleziono u niego broń i amunicyą. Considire jest wolny. Wyrok niesprawił żadnego na Darmesie wrażenia; słychać że niechcee prosić o ułaskawienie; jednak pan Pisiede obrońca jego starał się, o posłuchanie u Króla, lecz Najjaśniejszy Pan odmówił, rozkazując aby sprawiedliwość dopełnioną została. Gdy Darmes dowiedział się że nic mu już nie pozostaje, i gdy mu zapowiedziano że nazajutrz straconym będzie, żądał księdza. Szanowny kapłan ojciec Grivel przepędził u niego część nocy przygotowując go na śmierć. Dziś rano o godzinie 3 urządzono rusztowanie za rogatkami ś. Jakóba. Mało było widzów téj okropnéj sceny, nikt bowiem niespodziewał się aby wyrok miał być tak rychło spełniony o godzinie 7 skazany przybył na plac stracenia. Darmes aż do ostatniej chwili okazywał wiele mocy. Okryty był zasłoną ojcobójców. Liczne oddziały departamentowéj żandarmeryi i mnóstwo milicyi otaczało rusztowanie.

Przybył tu jenerał Alava poseł hiszpański w Londynie. Ma on mieć od rządu swojego polecenie, zawiązać nanowo, od nie jakiego czasu przerwane stosunki finansowe a to wcelu zasięgnienia pożyczki u najznaczniejszych bankierów. Wszystkie bowiem jego starania w Londynie, były nadaremnie.

Słychać że Księstwo Orleanu w tych dniach do Niemiec wyjadą, dopiéro z końcem lipca do Paryża wrócą.

Oto jest dalszy ciąg udzielonego wczoraj opisania Algieru. Równie jak Bural dla Medeah tak Tazza jest miejscem składowém dla Miliany. Jest to dosyć porządna warownia, wzniesiona na gruzach niegdyś rzymskiego miasta podobnego nazwiska jak tego dowodzi znajdujący się tam napis. Leży w prowincyi Medmata na dzień marszu od Bural a pół dnia od Miliany. Twierdza jest dobrze zbudowana i wygodnie i przyzwoicie urządzona z przodu wszędzie na 45 do 50 metrów szeroką bramę ma budowaną przez francuskich robotników i pod względem trwałości i smaku nic do życzenia nie pozostawia. Brama ta prowadzi na wielki dziedziniec, cały zapełniony magazynami żywności i ammunicyi. Na przeciw bramy jest posłuchalna sala Emira na 40 metrów rozległa i pięknie przyozdobiona. Orzechowe słupy z kapitelami rzeźbiarskiéj roboty zdobią wiejskie ściany; pełne są arabesków a na podłodze leżą piękne dywany. Tron Abdel-Kadera stanowi prosta drewniana ławka, nad którą wznoszą się palmowe zasłony. Oprócz tego są jeszcze trzy wielkie sale zamieszkałe przez Kalifów, gdy przybywają odwidzieć Emira; sale te są pyszniéj ozdobione niż sala tronowa i widać w nich kosztowne obicia, jedwabie, tkanki i t. p. — Sciany pokryte są wyjątkami z koranu, a na suficie dają się postrzegać wcale znośne malowidła. Twierdza wewnątrz i zewnątrz powleczona jest twardym pokładem wapna, połyskującéj białości. Na jednéj wierzycze urządzono kompas. Niedaleko twierdzy znajdują się magazyny zboża, a przy każdym stoi działo bez lawety, daléj fabryki, wiatraki, i około 100 chatek przez niskiéj klassy ludzi zamieszkałych. W nie wielkiéj odległości pokazuje się znaczna liczba namiotów. Zródło z pobliskiego wytryskując pagórka zaopatruje wodą całą okolicą. Okolice Tazza są dosyć dobrze uprawione, pagorki pokryte są drzewami, które w zimie często śnieg bieli. w lecie zaś gorąco nieznośne odznacza. Gubernatorem w Tazza jest niejaki Kredur Beruela, rodem z Algieru, piękny ujmującéj postaci mężczyzna. Po wzięciu Algieru bawił on tam jeszcze lat 17 i wiele nauczył się od francuzów, z czego korzystając nabył zaufania i przyjaźni Emira. Bez niego twierdza nie miała by obecnéj wagi. Kredur-Beruela był w Algierze pełnomocnikiém Ab del-Kadera lecz gdy go w r. 1837 odkryto, ledwo szczęśliwym trafem w kobiecym ubiorze uciec zdołał. Emir przyjął go zwielką przychylnością i powierzył teraz zajmowany urząd. Gubernator ten rządzi dosyć dobrze podwładnémi, ma on wiele ducha i sprężystości i posiada wiele rzadkich między arabami wiadomości. Nic go nie kłopocze a wszystko mu się udaje cokolwiek przedsiębierze. Jest dobrym, łagodnym, lecz umie nakazać posłuszeństwo i nigdy nie przebacza winowajcy. Jest zapamiętałym nieprzyjacielem Fracuzów i uznaje tylko prawa władcy swojego, waleczny w bitwie, mądry w radzie, posiada on całe zaufanie Emira. Jeżeli jenerał Baragnay d'Hilliers zdobywszy Bural uda się do Tazza, musi odbyć dobry dzień marszu. Droga tam wiodąca idzie połową przez równinę, połową przez góry, wody jest pod dostatkiem nawet w lecie. Skoro kolumna z Medeah prosto do Tazza iść chce, musi odbyć dwa dni marszu i to niegodziwą drogą przez strome pagórgi i puste okolice wktórych znajduje się wiele lwów i mało wody.

Skoro Emir dowie się o takowych zamiarach jenerała Bugeaud, zapewne każe wszelkie w Tazza znajdujące się zapasy przenieść do Tekedemptu. Tazza zapewne będzie ostatnim celem działań kolumny Algierskiéj, wychodząca z Oranu kolumna będzie miała za obowiązek zburzyć Tekedempt i Saidę i opanować Maskarę.

Rzym 21 maja. — Wkrótce opuszcza nas nadworny radca Jarcke, poselstwo, które go tu przez całą zimę zatrudniało, już się skończyło. Wczoraj miał on u papieża pożegnalne posłuchanie. Słychać, że się udaje do Monachium: Dziś także odjeżdza malarz Deger do Düsseldorf, który przez lat kilka pobytu

swojego u nas przygotował szereg kolorowych rysunków dla kaplicy którą pan Fürstenberg na górze Apolinaryusza buduje. Wszystkie się tu podobały a nawet od wielu osób były podziwiane. — Dwóch ubogich żydków, przechodzących przez ulicę, którą wyznawcom Mojżesza przechodzić wzbroniono, na trzy miesiące do więzienia wtrąceni zostali. Do takich miejsc należą ulice, przy których odbywa się po kościołach 40 godzinne nabożeństwo, z wystawieniem Najświętrzego Sakramentu, oraz miejsce gdzie mieszkają nowochrzceńcy.

OBWIESZCZENIA.

Urząd Municypalny Miasta Warszawy.

Podaje do wiadomości publicznéj, że następujące Bilety Lombardowe:

Nr. 7,221	na zł.	350	Nr. 8,132	na zł.	330
— 11,166	— —	50	— 8,356	— —	120
— 8,947	— —	300	— 7,253	— —	20
— 479	— —	550	— 4,757	— —	180
— 8,989	— —	300	— 4,712	— —	40

posiadaczom tychże zaginęły, wzywa każdego w czyich ręku takowe znajdowaćby się mogły, ażeby w przeciągu sześciu tygodni od daty niniejszego ogłoszenia, czyli do dnia 3/15 Lipca r. b. do Dyrekcyi Lombardu w Ratuszu Głównym przy ulicy Senatorskiéj posiedzenia swoje odbywającéj, zgłosił się, i prawo ich posiadania udowodnił; gdyż po upływie tego terminu nowe Bilety Zastawne w miejsce zagubionych i fanty w zastawie będące, tym tylko osobom za poprzedniem opłaceniem przypadających należytości wydane zostaną, których nazwiska w księgach Dyrekcyi Lombardu są zapisane.

W Warszawie d. 20 Marca (1 Czerwca) 1841 r.

Prezydent, *Graybner.*

(3 raz) Sekretarz Jlny, G. *Jabłoński.*

Dyrekcya Mennicy Warszawskiéj.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż dnia 4/16 Czerwca r. b. o godzinie 11 przed południem, w Biórze Dyrekcyi odbędzie się licytacya głośna na dostawę do Mennicy blachy mosiężnéj, gwoździ, drutu, pilników i t. d., stosownie do warunków, które w każdym czasie w Biurze Dyrekcyi mogą być odczytane. Za praetium fisci do licytacyi naznacza się summa zł. 2073 gr. 15, a vadium zł. 210 wynosi.

W Warszawie dnia 16/28 Maja 1841 roku.

p. o. Dyrektora, M. *Biernacki.*

Członkowie Dyrekcyi: *Pusch, Żabiński.*

(3 raz) Sekretarz, *Ginett.*

OSTRZEŻENIE.

Bióro Wojennego Jenerała Policmajstra Czynnéj Armii p. o. Ober-Policmajstra Miasta Warszawy.

Celem zapobieżenia smutnym wypadkom, jakim kąpiący się zwykle przez nieumiejętność pływania ulegają, wytknięte zostały w rzece Wiśle miejsca bezpieczne do kąpieli, mianowicie: Od strony Pragi poniżéj motławy w miejscu zwykłem oddzielnie dla kobiet, oddzielnie dla mężczyzn, od strony Warszawy na Solcu poniżéj bulwarku kamiennego, wreście dla wojskowych poniżéj Cytadelli Alexandrowskiéj które dla mężczyzn oznaczonemi są chorągiewkami czerwonemi, dla kobiét zaś białemi. — Ostrzega się zatem wszystkich, że jedynie w miejscach wyznaczonych i dla każdéj płci właściwych kąpać się wolno. Uczniowie Szkół Rządowych tylko za okazaniem pozwolenia od swych Zwierzchników, lub też w towarzystwie dzieców, Opiekunów i Nauczycieli do kąpieli uczęszczać mogą.— Że zaś w latach poprzednich niektóre osoby kąpały się dość późno w nocy, a w takim razie w przypadku tonięcia lub słabości trudnem jest udzielenie pomocy, przeto dla usunięcia smutnych skutków zawiadamia się, iż tylko od godziny 4 z rana do 10 wieczorem kąpać się wolno tak na galarach jak i w Łazienkach przy moście. — Przytem nadmienia się, że kąpanie się w Glinniankach i t. p. dołach, na zawsze jak najsurowiéj jest zabronione. Niestosujący się do powyższego, ulegną karze policyjnéj, czego dopilnowanie Policya Wykonawca ma sobie zaleconém.

Warszawa d. 25 Maja (6 Czer.) 1841 roku.

Jenerał Major, *Storożenko.*

Sekretarz, *Greuve.*